

Warszawa, 9 grudnia 2022 r.

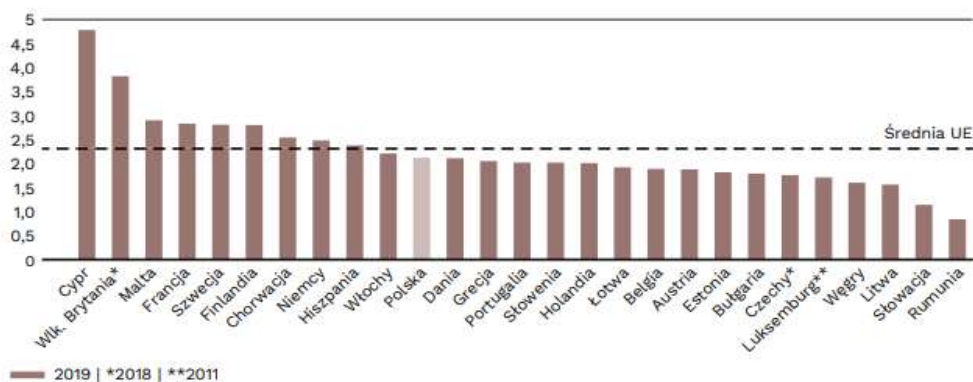
Sektor kultury wygenerował w 2019 r. blisko 60 mld PLN

W 2019 r. sektor kultury i kreatywny – SKK, który obejmuje działania innowacyjne i kreatywne twórców w zakresie sztuki, mediów i projektowania, zatrudniał prawie 460 tys. osób, generując dla gospodarki 59 mld złotych. Korzyści ekonomiczne płynące z działalności związanej z kulturą lub kreatywnością nie ograniczają się tylko do tej dziedziny. W całej UE 40 proc. miejsc pracy związanych z SKK można znaleźć poza tym sektorem. Niestety okres pandemii był bardzo trudny dla twórców - w 2020 r. spadek przychodów generowanych przez sektory kultury i kreatywny w Polsce wyniósł 38 proc. Polski Instytut Ekonomiczny w raporcie „Wpływ kultury na rozwój społeczno-gospodarczy w Polsce” przeanalizował zarówno ekonomiczne, jak i pozaekonomiczne znaczenie kultury, jej kondycji po pandemii, a także potencjalne modele finansowania.

Wpływ kultury na ekonomię

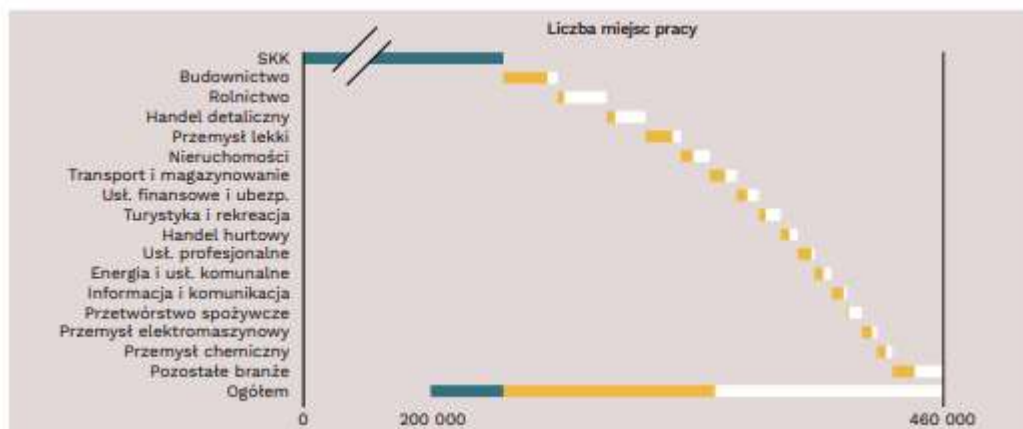
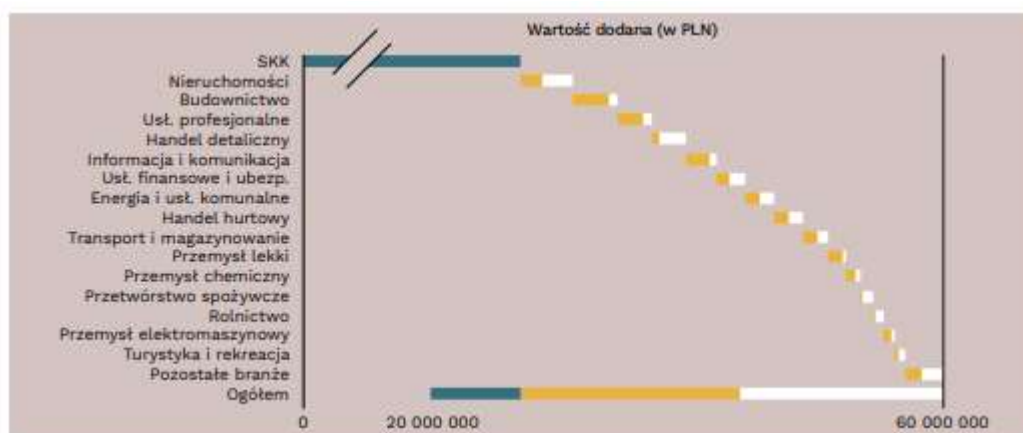
SKK są ważnym czynnikiem napędzającym gospodarkę. W 2019 r. firmy z sektorów kultury i kreatywnego bezpośrednio odpowiadały za średnio ponad 2,3 proc. całkowitej wartości dodanej brutto (WDB) w krajach UE, co nominalnie odpowiada około 160 mld EUR. SKK przed wybuchem pandemii odpowiadały za niemal 4,8 proc. łącznej wartości brutto przedsiębiorstw na Cyprze, ponad 2,8 proc. na Malcie i we Francji. W Polsce było to nieco ponad 2,1 proc., a więc poniżej średniej unijnej, ale jednocześnie najwięcej wśród krajów z regionu CEE – podkreśla Krzysztof Kutwa, starszy doradca w Polskim Instytucie Ekonomicznym.

Wykres 2. Polska to w CEE lider generowanej wartości dodanej przez SKK
 Udział wartości dodanej brutto według kosztu czynników produkcji sektorów kultury i kreatywnego w ogóle w 2019 (w proc.)

Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie danych Eurostatu.

Sektory kultury i sektory kreatywne są źródłem miejsc pracy i dochodów, a także pozytywnie oddziałują na całą gospodarkę. Branże, które najwięcej na tym korzystają to rynek nieruchomości (zwłaszcza pod względem wartości dodanej), budownictwo (szczególnie jeśli chodzi o miejsca pracy) oraz usługi profesjonalne, naukowe i techniczne (ze względu na wypłacone wynagrodzenia). W rankingu największych korzyści z tytułu wpływu wywieranego przez SKK na poszczególne gałęzie w relacji do ich własnej skali działalności przodują informacja i komunikacja (10 proc.), a zaraz za nią usługi profesjonalne, naukowe i techniczne (8,1 proc.).

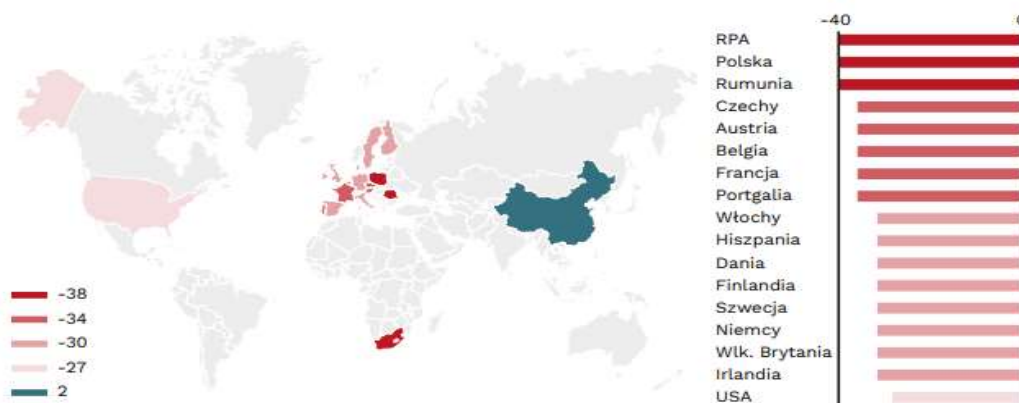

Wpływ pandemii na kulturę

Pandemia COVID-19 doprowadziła do bezprecedensowego kryzysu w sektorach kultury i kreatywnym. Na całym świecie zamykały się muzea, kina, teatry i sale koncertowe. UNESCO oszacowało, że ogólny wkład SKK w globalną wartość dodaną spadł w 2020 r. o 20-40%. Znaczne spadki przychodów zanotowano w państwach Afryki (np. RPA –38 proc.), Europy (np. Polska i Rumunia –38 proc., Czechy, Austria, Belgia i Francja –34 proc., Niemcy i Skandynawia –30 proc.) oraz Ameryki Północnej (np. USA –27 proc.). Według danych

Eurostatu w 2020 r. w porównaniu do roku poprzedniego zatrudnienie w sektorach kultury i kreatywnych w UE spadło o 2,6 proc., podczas gdy całkowite zatrudnienie w unijnej gospodarce skurczyło się średnio o 1,3 proc. Szacuje się, że całkowite obroty tego sektora w UE spadły o ponad 30 proc., co nominalnie odpowiada prawie 200 mld EUR (Lhermitte i in., 2021).

Wykres 1. Pandemia najsilniej zdusiła europejską wartość dodaną generowaną przez SKK w Polsce
Roczny spadek GVA sektora kultury i sektora kreatywnego w 2020 r. (w proc.)

Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie: Naylor, Moretto, Traverso (2021).

Pozaeconomiczne znaczenie sektora kultury

Sektory kultury i kreatywny nie przynoszą jedynie korzyści ekonomicznych. Choć tworzenie nowych miejsc pracy, lokalne podatki lub innowacje to oczywiste pożytki płynące z działalności SKK, to przynosi on również korzyści społeczne, takie jak np. poprawa dobrostanu i spójności społeczności.

„Uczestnictwo w kulturze stanowi nie tylko podstawę zarówno podaży, jak i popytu na dobra i usługi kulturalne i kreatywne, ale także tworzy korzyści społeczne w takich obszarach, jak zdrowie, a szerzej well-being, innowacje, zrównoważony rozwój środowiska, spójność społeczna i dialog międzykulturowy, edukacja włączająca, upodmiotowienie mniejszości, nowe formy przedsiębiorczości społecznej” – podkreśla Krzysztof Kutwa.

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Jego obszary badawcze to przede wszystkim makroekonomia, energetyka i klimat, handel zagraniczny, foresight gospodarczy, gospodarka cyfrowa i ekonomia behawioralna. Instytut przygotowuje raporty, analizy i rekomendacje dotyczące kluczowych obszarów gospodarki oraz życia społecznego w Polsce, z uwzględnieniem sytuacji międzynarodowej.

Kontakt dla mediów:

Ewa Balicka-Sawiak

Rzecznik Prasowy

T: +48 727 427 918

E: ewa.balicka@pie.net.pl